

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	183-2022-04	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βασικές αρχές στατιστικής, δημογραφικής και επιδημιολογικής έρευνας με εφαρμογές στις σύγχρονες μεταναστευτικές /προσφυγικές κινήσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7,5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό, Υποβάθρου, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Βασικές γνώσεις Στατιστικής Έρευνας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/mmrfe-2022-183-2022-04-gr.pdf		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους οι φοιτητές θα αποκτήσουν:

- Συνολική γνώση θεμελιωδών στατιστικών μεθοδολογιών και της εφαρμογής τους στην έρευνα κοινωνικών επιστημών, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της μετανάστευσης και των προσφυγικών κινήσεων.
- Ικανότητα ανάλυσης και ερμηνείας πρωτογενών και δευτερογενών κοινωνικών δεδομένων, χρησιμοποιώντας θεωρητικά και εμπειρικά πλαίσια, με έμφαση στα στατιστικά εργαλεία και τεχνικές.

- Θεωρητική και εμπειρική γνώση μεθόδων ανάλυσης για τη διερεύνηση της δυναμικής του πληθυσμού, των μεταναστευτικών προτύπων και των ζητημάτων δημόσιας υγείας σε σύγχρονα παγκόσμια πλαίσια.
- Δεξιότητες κριτικής αξιολόγησης στατιστικών μοντέλων και τάσεων δεδομένων για την ενημέρωση πολιτικών αποφάσεων και τη συμβολή στην έρευνα στους τομείς της μετανάστευσης, της υγείας και της κοινωνικής πολιτικής.
- Εμπειρία στη χρήση προηγμένων εργαλείων πληροφορικής και στατιστικού λογισμικού για την επεξεργασία, ανάλυση και απεικόνιση σύνθετων συνόλων δεδομένων πάνω στα παραπάνω ζητήματα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

Το μάθημα αυτό στοχεύει να εφοδιάσει τους φοιτητές με τις ακόλουθες βασικές ικανότητες, σε ευθυγράμμιση με τους ευρύτερους στόχους του προγράμματος σπουδών:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ξεκινά με έμφαση στην ανάπτυξη βασικών μεθοδολογιών για το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και τη διεξαγωγή στατιστικής έρευνας, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάλυση πρωτογενών και δευτερογενών κοινωνικών δεδομένων. Οι φοιτητές θα διερευνήσουν βασικές στατιστικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία και ανάλυση δεδομένων, τόσο θεωρητικά όσο και μέσω πρακτικής εφαρμογής, αξιοποιώντας προηγμένα πληροφοριακά εργαλεία για την αντιμετώπιση κοινωνικών και δημογραφικών φαινομένων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην πρόβλεψη τάσεων, στη συσχέτιση κοινωνικών μεταβλητών και στη διερεύνηση των αιτιακών τους σχέσεων μέσω στατιστικών μοντέλων.

Το δεύτερο μέρος του μαθήματος εισάγει θεμελιώδεις τεχνικές στη δημογραφική και επιδημιολογική έρευνα. Αυτές οι μέθοδοι θα συμπληρωθούν με εφαρμογές σε πραγματικά δεδομένα για τη μελέτη της μετανάστευσης και των προσφυγικών ροών, ένα σύνθετο ζήτημα με σημαντικές κοινωνικοοικονομικές και δημογραφικές επιπτώσεις. Οι φοιτητές θα αποκτήσουν πρακτική εμπειρία στη χρήση στατιστικών και πληροφοριακών εργαλείων για

την ανάλυση των μεταναστευτικών προτύπων και των σχετικών προκλήσεων δημόσιας υγείας.

Πρόγραμμα Μαθήματος:

1. «Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες»: Σχεδιασμός έρευνας, αρχές κοινωνικής επιστημονικής έρευνας και διάκριση μεταξύ ποιοτικών και ποσοτικών μεθόδων.
2. «Στατιστικές Βάσεις για Κοινωνική Έρευνα»: Εισαγωγή σε βασικές στατιστικές έννοιες, όπως πληθυσμός, δειγματοληψία, μεταβλητές και περιγραφική στατιστική.
3. «Σχεδιασμός Έρευνας και Τεχνικές Δειγματοληψίας»: Διατύπωση υποθέσεων και τεχνικές δειγματοληψίας, περιλαμβάνοντας πιθανότητες και μη πιθανότητες μεθόδους.
4. «Εφαρμοσμένη Στατιστική στην Κοινωνική Έρευνα (Μέρος I)»: Στατιστική επαγωγή, έλεγχος υποθέσεων, εκτιμήσεις και διαστήματα εμπιστοσύνης.
5. «Εφαρμοσμένη Στατιστική στην Κοινωνική Έρευνα (Μέρος II)»: Ανάλυση διμεταβλητών δεδομένων, συσχέτιση, απλή γραμμική παλινδρόμηση και ερμηνεία σχέσεων μεταξύ κοινωνικών μεταβλητών.
6. «Εφαρμοσμένη Στατιστική στην Κοινωνική Έρευνα (Μέρος III)»: Πολυμεταβλητή ανάλυση, ανάλυση ομάδων (cluster analysis), ανάλυση αντιστοιχίας και PCA/ανάλυση παραγόντων για πολυδιάστατο σχεδιασμό έρευνας.
7. «Συλλογή, Διαχείριση, Οπτικοποίηση και Παρουσίαση Αποτελεσμάτων»: Συλλογή και οργάνωση συνόλων δεδομένων, κωδικοποίηση, καθαρισμός, οπτικοποίηση στατιστικών δεδομένων χρησιμοποιώντας SPSS/Excel και παρουσίαση ευρημάτων.
8. Γιατροί Χωρίς Σύνορα – «Επιδημιολογία στον Πεδία»: Προσέγγιση επιδημιολογικής παρακολούθησης από τους ΓΧΣ, διερεύνηση επιδημιών, παρακολούθηση και αξιολόγηση προγραμμάτων, υποστήριξη συστημάτων πληροφοριών υγείας (HIS), ταχείες αξιολογήσεις.
9. Γιατροί Χωρίς Σύνορα – «Η εμπειρία των ΓΧΣ από την COVID-19, περιλαμβάνοντας την παρέμβαση στην Ελλάδα για τον εμβολιασμό μεταναστών χωρίς έγγραφα και προσφύγων».
10. Γιατροί Χωρίς Σύνορα – «Ψυχική Υγεία και ΗΒΓ (Εμφυλη Βία) σε ανθρωπιστικά περιβάλλοντα: Σχεδιασμός προσαρμοσμένων παρεμβάσεων βάσει αναγκών (έργο Missing Maps)».
11. Γιατροί Χωρίς Σύνορα – «Η τρέχουσα κατάσταση στα Κλειστά Ελεγχόμενα Κέντρα Πρόσβασης».
12. «Η Στρατηγική Πολιτικού Μάρκετινγκ για την Αντιμετώπιση της Πανδημίας COVID-19».
13. «Βασικές Αρχές Μεθόδων Ανάλυσης Δεδομένων: Έννοιες και Εφαρμογές, Συμπεράσματα».

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα παραδίδεται είτε μέσω εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είτε με δια ζώσης διαλέξεις, ενσωματώνοντας διαδραστικές παρουσιάσεις και σχετικό οπτικό υλικό για την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτητές συμμετέχουν στην προετοιμασία και παρουσίαση εργασιών, οι οποίες συνοδεύονται από πρακτικά παραδείγματα από παγκόσμια και ελληνικά δεδομένα. Αυτή η προσέγγιση διασφαλίζει βαθύτερη κατανόηση του υλικού του μαθήματος, συνδέοντας θεωρητικές έννοιες με εφαρμογές στον πραγματικό κόσμο, ενισχύοντας την ικανότητα των φοιτητών να αντιλαμβάνονται σύνθετα φαινόμενα στατιστικής, δημογραφίας και μετανάστευσης.</p>																	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Στην Επικοινωνία με τους φοιτητές 																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="676 960 1166 1048">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1171 960 1351 1048">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="676 1055 1166 1137"></td> <td data-bbox="1171 1055 1351 1137"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1144 1166 1227">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1171 1144 1351 1227">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1234 1166 1317">Άσκηση Πεδίου</td> <td data-bbox="1171 1234 1351 1317">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1323 1166 1406">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1171 1323 1351 1406">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1413 1166 1496">Εργαστηριακά μαθήματα</td> <td data-bbox="1171 1413 1351 1496">49</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1503 1166 1579">Συγγραφή εργασίας / εργασιών ή/και διενέργεια τεστ</td> <td data-bbox="1171 1503 1351 1579">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1585 1166 1579">Σύνολο</td> <td data-bbox="1171 1585 1351 1579">189</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου			Διαλέξεις	50	Άσκηση Πεδίου	30	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Εργαστηριακά μαθήματα	49	Συγγραφή εργασίας / εργασιών ή/και διενέργεια τεστ	10	Σύνολο	189	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	50																	
Άσκηση Πεδίου	30																	
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50																	
Εργαστηριακά μαθήματα	49																	
Συγγραφή εργασίας / εργασιών ή/και διενέργεια τεστ	10																	
Σύνολο	189																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Αγγλικά/Ελληνικά.</p> <p>Κάθε φοιτητής/τρια θα αξιολογηθεί βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:</p> <p>α) Γενική συνεισφορά και συμμετοχή στο μάθημα β) Ατομική ή ομαδική εργασία γ) Απόδοση κατά την παρουσίαση της εργασίας του/της και/ή δ) Γραπτές εξετάσεις με τη μορφή τεστ.</p> <p>Το κύριο κριτήριο αξιολόγησης είναι η βαθιά</p>																	

	<p>κατανόηση από τους φοιτητές βασικών εννοιών και μεθόδων, καθώς και η ικανότητά τους να τις εφαρμόζουν με ακρίβεια και επάρκεια. Τα κριτήρια αξιολόγησης παρέχονται στους φοιτητές κατά την πρώτη διάλεξη και περιγράφονται ξεκάθαρα στο πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος. Όλες οι εργασίες, που μπορεί να περιλαμβάνουν δοκίμια, projects ή συμπληρωματικές δραστηριότητες, ανατίθενται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά Εγχειρίδια:

Bartholomew, D. J. (2008). Analysis of Multivariate Social Science Data. CRC Press.

Kaplan, D. (2004). The Sage handbook of quantitative methodology for the social sciences. sage.

Wagner, W. E. III. (2019). Using IBM® SPSS® Statistics for Research Methods and Social Science Statistics. SAGE.

Additional Bibliography:

Field, A. (2018). Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. SAGE Publications Ltd; Fifth edition ISBN: 978-152-641-195-21

Aschengrau A., Seage G-R. Essentials of Epidemiology in Public Health. Jones & Bartlett Learning; 4th edition (September 12, 2018). ISBN-13: 978-1284128352.

Clark G. M and Cooke D. (1998). "A Basic Course in Statistics", Arnold Pub., 4th ed EUROSTAT, "Migration Statistics" annual data, Luxembourg.

Hastie T., Tibshirani R., Friedman J., (2017). "The Elements of Statistical Learning- Data Mining, Inference, and Prediction", Second Edition, Springer Publications

Χατζηπαντελής, Θ. (2023), «Έλληνες πρόσφυγες: Γεωγραφία και εκλογική συμπεριφορά», Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου «Η επόμενη μέρα μετά την Καταστροφή» 6-9 Οκτωβρίου 2022, Ιστορικό Αρχείο Προσφυγικού Ελληνισμού.

Ηλιάδου-Ταχάου, σ., Ανδρέου, Π.Α., Κασβίκης, Κ., Κασκαμανίδης Γ., Κιμουρτζής, Π., Κόκκινος, Γ. (Επιμ.) (2024), «Ο Προσφυγικός Κόσμος στην Ελλάδα Μετά τη Συνθήκη της Λωζάννης: Ιστορία, Πολιτισμός-Μνήμη, Εκπαίδευση», Εκδόσεις Ασίνη, Αθήνα.

Marangudakis, M., & Chatzipantelis, T. (2019). "The Greek Crisis and Its Cultural Origins". Palgrave Macmillan.

Nagopoulos N. and Rontos K. (2014). "The Determination of Social Integration of Migrants within the Framework of Employment Policy: The Case of Greece in Times of Crisis" in "The Debt Crisis in the Eurozone: Social Impacts", Ed. N. Petropoulos and G. Tsobanoglou, Cambridge Scholar Publishing.

Rontos K., Nagopoulos N. and Panagos N., (2019). "The refugee and Immigration Phenomenon in Lesvos (Greece) and the Attitudes of Local Community", Cambridge Scholars Publishing, U.K. Rothman K.J. "Epidemiology: An Introduction". Oxford University Press; 2nd edition (May 25, 2012). ISBN-13: 978-0199754557.

Siegel J. and Swanson D.A, (2004). "The Methods and Material of Demography", Elsevier